

Pagna ewlenija>Drittijietek>Imputati (proċeduri kriminali)

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [CS](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

iċ-Ċek

Swipe to change

Imputati (proċeduri kriminali)

Repubblika Ċeka

Skont il-Kostituzzjoni tar-Repubblika Ċeka, piena tista' tiġi imposta kontrik biss skont il-liġi u bil-mod stipulat fil-liġijiet rilevanti. Dawn il-liġijiet huma l-Kodiċi Kriminali, l-Att dwar il-Gustizzja tal-Minorenni, u l-Kodiċi tal-Proċedura Kriminali, li jstabbilixxu r-regoli għall-proċeduri kriminali, inklużi kundizzjonijiet speċifiċi għall-eżerċizzju u l-infurzar tad-drittijiet tiegħek. Dawn l-iskedi informattivi jispjegaw x'jiġri meta persuna tkun issuspettata jew akkużata b'delitt. Għal informazzjoni dwar reati minuri bħal reati tat-traffiku fit-triq, li ġeneralment jiġu ppenalizzati b'penali fissa, ara l-Iskeda informattiva 5. Jekk inti l-vittma ta' delitt, tista' ssib informazzjoni sħiħa dwar id-drittijiet tiegħek hawnhekk.

Sommarju tal-proċess kriminali

Dan li ġej huwa sommarju tal-istadji normali fil-proċess kriminali.

1. Proċess ta' thejija

Il-proċess ta' thejija huwa l-ewwel stadju tal-proċess kriminali. Dan għandu żewġ partijiet:

Il-proċeduri tal-awtoritajiet responsabbli għall-proċess kriminali qabel il-bidu ta' prosekuzzjoni kriminali, magħrufa bħala l-fazi ta' eżami; u

L-istadju tal-investigazzjoni, il-parti tal-prosekuzzjoni kriminali mill-bidu tagħha sal-prezentazzjoni ta' akkuża jew it-tmien tagħha b'mod differenti (ara l-Iskeda informattiva 2)

http://158.167.220.151:8180/ejusticeportal/beta/169/MT/defendants_criminal_proceedings?

[CZECH_REPUBLIC&action=printAIMS&member=1&useContId=23756&cdbPdf=1#Podstránka_2](#)

2. Diskussjoni preliminari tal-akkuża

Matul id-diskussjoni preliminari, il-qorti teżamina jekk il-każ ġiex iċċarat sew fil-proċess ta' thejija u jekk l-akkuża tipprovdix bażi xierqa għal proċeduri ulterjuri. Din tiddeċiedi wkoll jekk il-qorti għandhiex ġurisdizzjoni biex tiddeċiedi dwar il-każ.

3. Il-proċess quddiem qorti kriminali

Din hija l-iktar parti importanti tal-proċess kriminali. Jiġu eżaminati l-provi u tittiehed deċiżjoni dwar il-każ. Matul dan l-istadju tal-proċess kriminali, il-konvenut (i) u kwalunkwe xhieda u l-vittma jew vittimi jiġu interrogati fil-qorti. Il-kawża hija pubblika, orali u ssir biċ-Ċek. Jekk ma titkellimx biċ-Ċek, għandek id-dritt għal interpretu.

4. Proċeduri ta' appell

Il-konvenut, il-familja tiegħu, l-avukat, il-prosekutur pubbliku jew il-vittma għandhom id-dritt li jappellaw fi żmien 8 ijiem. Jekk isir appell, il-qorti tal-appell tirrevedi d-deċiżjoni tal-qorti tal-ewwel istanza.

L-irwol tal-Kummissjoni Ewropea

Jekk jogħġbok osserva li l-Kummissjoni Ewropea ma għandha ebda rwol fil-proċeduri kriminali fl-Istati Membri u ma tistax tgħinek jekk ikollok ilment. F'dawn l-iskedi informattivi tista' ssib informazzjoni dwar kif tippreżenta lment u lil min.

Ikklikkja fuq il-links ta' hawn taħt biex issib l-informazzjoni li teħtieġ

1 – Kif wiehed jiehu parir legali

2 – Id-drittijiet tiegħi matul l-investigazzjoni ta' delitt u qabel ma l-kawża titressaq quddiem il-qorti

Eżami

Investigazzjoni

Kustodja

Deċiżjoni fil-proċess ta' thejija, akkuża

Proċess ta' thejija fil-qosor

3 – Id-drittijiet tiegħi waqt il-kawża

Kawża fil-qorti

Sentenzi; id-drittijiet tal-vittma

4 – Id-drittijiet tiegħi wara li l-qorti tagħti d-deċiżjoni tagħha

5 – Reati tat-traffiku u reati minuri oħrajn

Links relatati

[Il-Ministeru tal-Gustizzja Ċek](#)

[Il-Ministeru tal-Affarijiet Interni Ċek](#)

[L-Assoċjazzjoni tal-Avukati Ċeki](#)

[Informazzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem](#)

[Informazzjoni legali għal kulhadd](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

1 – Kif wiehed jiehu parir legali

Din l-iskeda informattiva tgħidlek f'liema ċirkustanzi inti għandek jedd li tkun rappreżentat minn avukat, kif issib avukat, u kif jiġihallsu l-ispejjeż tal-avukat jekk ma jkollokx il-mezzi finanzjarji. Tgħidlek ukoll x'jista' jagħmel l-avukat għalik.

Kif issib avukat

Avukat imniżżel fir-regjistru tal-avukati miżmum mill-[Assoċjazzjoni tal-Avukati Ċeki \(CBA\)](#) biss jista' jiddefendi persuna f'każ kriminali.

Jekk għandek bżonn avukat tad-difiża, ikkuntattja lill-[Assoċjazzjoni tal-Avukati Ċeki](#) (jew ikkuntattja lil wieħed mill-avukati fir-regjistru direttament <http://www.cak.cz>).

X'jiġri jekk ma nagħżilx avukat?

Jekk ma tagħżilx avukat trid tiddefendi lilek innifsek.

F'ċerti każijiet, inti obbligat li jkollok avukat tad-difiża u l-qorti tahtar avukat tad-difiża għalik jekk inti ma tagħżilx wieħed fl'imitu ta' zmien speċifiku. Dawn li għejjin huma sitwazzjonijiet fejn ikun meħtieġ avukat tad-difiża:

jekk inti tinżamm f'kustodja jew taħt osservazzjoni f'faċilità medika,

jekk il-kompetenza tiegħek biex twettaq atti legali hija limitata,

jekk tinsab maħrub,

jekk għandek inqas minn 18-il sena,

jekk għandek diżabbiltà fiżika jew mentali u hemm dubji dwar il-kompetenza tiegħek biex tiddefendi ruħek sew,

jekk tista' tiġi kkundannat għal iktar minn 5 snin fil-ħabs,

jekk ikunu ser jinbdew proċeduri ssimplifikati kontrik bħala l-persuna detenuta,

fi proċedimenti fejn jista' jkun meħtieġ li jsirlek trattament mediku preventiv (hlief trattament għall-alkoħoliżmu),

f'ċerti proċeduri b'element barrani .

Min iħallas lill-avukat?

L-imputat għandu jħallas is-servizzi tal-avukat. Jekk il-qorti tahtar avukat għalik, l-Istat iħallas għad-difiża. L-Istat iħallas ukoll jekk inti tkun intitolat għal difiża mingħajr ħlas.

Kemm hu d-dritt tal-avukat?

Il-ħlas għas-servizzi tal-avukat tad-difiża huwa speċifikat permezz ta' kuntratt bejnuk u l-avukat tad-difiża jew mill-[Att dwar id-Drittijiet tal-Avukati](#) (jekk ma jkollokx kuntratt).

Meta tkun intitolat għal difiża mingħajr ħlas?

Jekk ma jkollokx biżżejjed flus biex tħallas l-ispejjeż tad-difiża tiegħek, inti intitolat għal tnaqqis fid-dritt jew difiża mingħajr ħlas (it-tnejn imsemmija "difiża mingħajr ħlas"). L-imħallef, jew il-president tal-qorti jiddeċiedi dwar ir-rikors tiegħek, fuq il-bażi tal-informazzjoni dwar is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħek. Dan ir-rikors għandu jiġi pprezentat minnek matul il-proċess ta' tnejn permezz tal-prosekutur pubbliku jew waqt il-proċeduri tal-qorti.

Inti tista' tingħata difiża mingħajr ħlas saħnsitra mingħajr tali rikors jekk l-evidenza tissuġġerixxi li dan huwa xieraq.

Links relatati

[Att dwar id-Drittijiet tal-Avukati](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

2 – Id-drittijiet tiegħi matul l-investigazzjoni ta' delitt u qabel ma l-kawża titressaq quddiem il-qorti

Liema huma l-istadji ta' investigazzjoni kriminali?

Il-proċess ta' tnejn huwa maħsub biex jiġi eżaminat jekk sarx delitt u min x'aktarx li kien l-awtur (l-istadju tal-analiżi) u wara dan sabiex jingabru l-provi u jithejja l-każ għall-qorti (l-istadju tal-investigazzjoni).

Il-proċess ta' tnejn jitwettaq mill-Pulizija li huma ssorveljati fil-hidma tagħhom mill-prosekutur pubbliku li jiddeċiedi jekk il-proċess ikunx sar kif suppost. Ċerti azzjonijiet jistgħu jitwettqu biss mill-prosekutur pubbliku jew huma sogġetti għad-deċiżjoni tiegħu (bħat-tmiem tal-proċess ta' tnejn), filwaqt li l-imħallef għandu l-awtorità li jiddeċiedi dwar ċerti azzjonijiet oħra (bħat-teħid f'kustodja, l-arrest, it-tfittxija fid-dar, u s-smiġh tat-telefonati tal-persuna ssuspettata). Ikklikkja fuq il-links ta' hawn taħt biex tikseb aktar informazzjoni dettaljata dwar l-istadji tal-investigazzjoni qabel il-proċess quddiem qorti kriminali.

Eżami (1)

Investigazzjoni (2)

Kustodja (3)

Deċiżjoni fil-proċess preparatorju, akkuża (4)

Proċess preparatorju fil-qosor (5)

Proċedura qabel il-bidu ta' prosekuzzjoni kriminali – eżami (1)

X'inhu l-iskop tal-eżami?

Sabiex tiġi stabbilita n-natura ta' delitt u min ikun l-awtur tiegħu, il-pulizija tista':

tiegħu stqarrijiet

tikseb opinjonijiet esperti

tikkunsidra dokumenti

tfittex oġġetti u tagħmel tiftix fuq il-post tad-delitt

toħloq rekords, tiegħu marki tas-swaba', kejl tal-ġisem, tfittex fuq il-persuna ssuspettata

twettaq atti urgenti

iżzomm lill-persuni ssuspettati taħt arrest

tuża proċeduri investigattivi oħra kif xieraq.

L-eżami jintemm b'deċiżjoni biex tinbeda prosekuzzjoni kriminali ta' persuna speċifika jew b'modi varji oħra (aġġornament, aġġornament temporanju, sottomissjoni tal-każ għal deċiżjoni barra l-qorti).

X'inhuma l-limiti ta' zmien għal dan l-istadju?

Il-limitu ta' zmien huwa xahrejn, tliet xhur, jew sitt xhur skont kemm ikun serju l-każ. Jekk ma jkunx possibbli li jitlestha l-eżami, il-prosekutur pubbliku jista' jibdel jew jestendi l-limitu ta' zmien ibbażat fuq ġustifikazzjoni bil-miktub.

X'jingħad lili dwar x'ikun qed jiġri?

Inti ma tiġix infurmat dwar dak li jkun qed jiġri f'dan l-istadju qabel ma jkollok bżonn li tkun involut direttament fil-proċedura.

Niġi pprovdut b'interpretu jekk ma nkunx nitkellem il-lingwa?

F'każ li tinalab tagħti spjegazzjoni ta' ċerti avvenimenti, il-pulizija tipprovdilek interpretu li jinterpreta l-mistoqsijiet, it-tweġibiet tiegħek u mbagħad jinterpreta r-rapport bil-miktub qabel ma tiġi mitlub biex tiffirmah.

F'liema stadju nkun nista' nkellem avukat?

Inti tista' titlob avukat biex ikun prezenti għall-ispjegazzjoni. Il-partecipazzjoni ta' avukat f'dan l-istadju mhijex obligatorja u ma jinħatarx avukat għalik jekk inti stess ma tiddeċidix li tikkuntattja wieħed. Tista' titlob il-parir ta' avukat iżda mhux dwar kif titwieġeb mistoqsija li diġà tkun saritlek. Inti għandek iġġib l-interpretu tiegħek f'dan l-istadju sabiex jgħin lilek u lill-avukat tiegħek.

Nintalab informazzjoni? Għandi nipprovi informazzjoni?

F'dan l-istadju il-pulizija tista' titolbok spjegazzjoni tal-fatti li tkun qed tinvestiga. Huwa d-dmir tiegħek li tipprovi spjegazzjoni vera. Inti tista' tirrifjuta li tipprovi spjegazzjoni jekk l-istqarrija tiegħek tista' twassal biex jittieħdu passi kriminali kontrik (jew kontra persuna li tiġi minnek). Inti tista' tirrifjuta wkoll jekk tkun qed tikser obbligu ta' kunfidenzjalità.

X'jiġri jekk jien ngħid xi haġa li tista' tippreġudika l-każ tiegħi?

L-istqarrija tiegħek tintuża biss sabiex jiġi deċiż jekk tinbediex prosekuzzjoni kriminali kontra persuna speċifika għal delitt speċifiku. Jekk jinbdew il-procedimenti kriminali, l-istqarrija tiegħek titqies bħala prova biss jekk tkun ingħatat kmieni u ma setgħetx tiġi ripetuta iktar tard. Barra minn hekk, għandha tkun għet mogħtija quddiem imħallef. Inkella, ix-xhieda tiegħek ikollha tingħata mill-gdid, fi stadju iktar tard tal-proceduri kriminali (bħala regola, quddiem qorti).

Nista' nikkuntattja membru tal-familja jew ħabib?

Fuq talba tiegħek, i-pulizija għandha tinforma lil wieħed mill-qraba tiegħek jew xi ħabib li inti tkun miżmum taħt arrest, sakemm dan ma jfixkilx l-investigazzjoni tal-pulizija, u ma jkunx wisq diffiċli.

Jista' jinwistari tabib jekk ikolli bżonn wieħed?

Il-pulizija għandha torganizza eżami mediku u tikseb dikjarazzjoni ta' tabib dwar il-kundizzjoni medika tiegħek meta tipprezenta ruħek għall-eżami jew tiġi arrestat. Inti għandek tinheles minnufih jekk it-tabib jordna dan u l-pulizija, jekk ikun meħtieġ, għandha tieħdok f'faċilità medika.

Nista' nikkuntattja lill-ambaxxata tiegħi jekk inkun ċittadin ta' pajjiż ieħor?

Inti tista' titlob li tuża d-dritt li tikkuntattja l-ambaxxata tiegħek u jkollok diskussjonijiet privati ma' rappreżentant tal-Ambaxxata f'kull stadju tal-proceduri kriminali.

Jiena ngħix f'pajjiż ieħor. Għandi għalfejn inkun prezenti matul l-investigazzjoni?

L-imħallef jista' jordna li inti tiġi mismuġh qabel titlaq mill-pajjiż, jekk dan ikun essenzjali għall-każ u jista' jimpedixxi li tintilef xi prova. Inti tista' tiġi mismuġh ukoll wara li titlaq mill-pajjiż jekk issir talba lill-awtoritajiet rilevanti tal-pajjiż fejn inti tgħix.

Nista' nintbagħat lura lejn pajjiżi?

Mhux f'dan l-istadju.

Ninżamm f'kustodja jew niġi meħlus?

Jekk il-prezenza tiegħek tkun meħtieġa, inti titressaq quddiem il-qorti jew tinżamm taħt arrest. Jekk, wara dan, ma tinħariġx akkuża kontra tiegħek jew ma titressaqx quddiem imħallef fi żmien 48 siegħa minn meta tkun ġejt arrestat, int għandek tiġi meħlus.

Nista' nitlaq mill-pajjiż matul l-investigazzjoni?

Iva.

Niġi mitlub nagħti marki tas-swaba', kampjuni tad-DNA tiegħi (eż. xagħar, bżieq), jew fluwidi oħra tal-ġisem?

Jekk dan ikun meħtieġ biex tiġi stabbilita l-identità tiegħek jew biex jiġi vverifikat jekk hemmx traċċi fuq il-ġisem tiegħek mid-delitt, jew jekk dan ikun meħtieġ għall-evidenza, jistgħu jittieħdu l-marki tas-swaba' tiegħek, kampjun tad-DNA, demm, materjal bijoloġiku, jew il-kejl fuq barra ta' ġismek, jew ftitxija fuq il-ġisem, jew jistgħu jsiru affarijiet simili.

Kwalunkwe reżistenza fiżika min-naħa tiegħek tista' tiġi megħluba bil-kunsens tal-prosekutor pubbliku. Jekk int tirrifjuta, tista' teħel multa sa CZK 50,000.

Jekk l-informazzjoni li tinkiseb b'dan il-mod ma tibqax meħtieġa għal proceduri ulterjuri, jew għall-fini ta' prevenzjoni, it-tiftix għal u l-identifikazzjoni ta' attivitajiet kriminali, din għandha tinghered.

Nista' nwieġeb haġi għall-akkużi kollha jew għal uħud minnhom qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

Jekk l-ammissjoni tal-ħtija tiegħek tkun kredibbli, tista' tikkostitwixxi raġuni għall-bidu ta' prosekuzzjoni kriminali jew għal deċiżjoni dwar proceduri sommarji.

Nirċievi informazzjoni dwar ix-xhieda li xehdu kontra tiegħi u dwar provi oħra?

F'dan l-istadju tal-proceduri ma tirċevix din l-informazzjoni.

Tista' tintalab informazzjoni dwar il-kondotta tiegħi?

Iva, il-pulizija tikseb kopja tal-kondotta tiegħek.

Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni (2)

X'inhu l-iskop ta' dan l-istadju?

Matul l-investigazzjoni l-pulizija tfttex u teżamina provi li jkunu importanti għall-każ. Il-pulizija tfttex evidenza li tkun favorevoli jew detrimental għall-akkużat.

X'inhu l-limitu taż-żmien għal investigazzjoni?

Il-limitu ta' żmien huwa ta' xahrejn, tliet xhur jew sitt xhur skont kemm ikun serju l-każ. Il-limitu ta' żmien jista' jiġi estiż mill-prosekutor pubbliku fuq il-baži tar-raġunijiet bil-miktub ipprovduti mill-pulizija. Madankollu, il-prosekutor għandu jivverifika r-raġunijiet f'kull każ mill-inqas darba fix-xahar.

Il-pulizija għandha tipproċedi malajr kemm jista' jkun. Jekk id-dewmien jaffettwak b'mod negattiv, inti tista' titlob lill-prosekutor pubbliku biex isolvi l-problema. Jekk id-dewmien ikun ikkawżat mill-prosekutor pubbliku, tista' titlob lis-superjur tiegħu biex isolvi l-problema.

Il-persuna akkużata tista' wkoll titlob kumpens għal dannu mhux finanzjarju kkawżat minn dewmien fil-proceduri jew kumpens għad-danni wkoll. Meta timponi piena, il-qorti għandha tqis kwalunkwe dewmien f'din il-fażi.

Niġi infurmat dwar x'inhu jiġri?

Inti tirċievi deċiżjoni dwar il-bidu tal-prosekuzzjoni kriminali. Din ikun fiha deskrizzjoni tal-att li inti akkużat bih, il-baži legali tiegħu u r-raġunijiet. Tista' tagħmel oġġezzjoni għal din id-deċiżjoni f'limitu ta' żmien ta' tliet ijiem u l-prosekutor pubbliku mbagħad jieħu deċiżjoni dwar l-oġġezzjoni tiegħek.

Inti jew l-avukat tad-difiża tiegħek tiġu infurmati bil-proceduri ta' investigazzjoni u jkollok id-dritt li tipparteċipa fihom, permezz tal-avukat tad-difiża tiegħek, biex tistaqsi lix-xhieda mistoqsijiet u tressaq provi. Inti u l-avukat tad-difiża tiegħek tistgħu tiġu mċaħħda mill-aċċess għall-fajl tiegħek matul l-investigazzjoni, jekk ikun hemm raġunijiet legittimi biex isir dan.

Jiġi pprovdut interpretu jekk ma nitkellimx il-lingwa?

Waqt li tkun qed tiġi investigat, jekk inti ma titkellimx biċ-Ċek tiġi pprovdut b'interpretu għal lingwa li taf titkellem jew għal-lingwa tiegħek.

Inti tiġi pprovdut b'interpretu wkoll waqt il-proceduri ta' investigazzjoni. F'dan l-istadju, il-pulizija tħallik tipparteċipa u tistaqsi mistoqsijiet jekk trid.

Fuq talba tiegħek, tiġi pprovdut bi traduzzjoni bil-miktub tad-deċiżjoni tal-bidu tal-prosekuzzjoni kriminali, id-deċiżjoni dwar detenzjoni jew id-deċiżjoni dwar is-sospensjoni kundizzjonali ta' prosekuzzjoni kriminali.

F'liema stadju nkun nista' nkellem avukat?

Dan jista' jsir fi kwalunkwe ħin u l-kunfidenzjalità tal-konversazzjoni għandha tkun żgurata. Għandu jiġi pprovdut interpretu jekk l-avukat jitlob hekk. Tista' tagħżel avukat int stess (ara l-[Iskeda informattiva 1](#)).

Nintalab informazzjoni? Għandi nipprovi informazzjoni?

Int intitolat li tesprimi l-opinjoni tiegħek dwar il-każ u għandek id-dritt ukoll li ma tgħid xejn.

Nista' nagħmel oġġezzjoni kontra l-uffiċjal tal-pulizija eżaminatur, il-prosekutur pubbliku, jew l-imħallef?

Inti tista' tagħmel oġġezzjoni kontra l-uffiċjal tal-pulizija jew il-prosekutur pubbliku kif ukoll kontra l-iskrivan tal-minuti, l-uffiċjal tal-probation, l-iskrivan tal-qorti, l-espert tal-qorti, u l-interpretu, u kontra l-imħallef jekk inti temmen li hemm preġudizzju min-naħa tagħhom – jiġifieri, jekk inti temmen li għandhom kunflitt ta' interess personali fil-każ tiegħek jew fir-rigward ta' kwalunkwe mill-partijiet jew ir-rappreżentanti tagħhom, u għaldaqstant ma jistgħux jieħdu deċiżjonijiet imparzjali.

F'termini ġenerali, persuna titqies li hija ppreġudikata wkoll jekk tkun diġà kkontribwiet għall-proċeduri fi rwol proċedurali differenti. Pereżempju, imħallef ma jistax jgħaddi gudiżzju fuq il-ħtija u jiddeċiedi fuq il-piena jekk dak imħallef ikun ta' deċiżjoni fil-proċess ta' thejġija dwar il-kustodja, dwar is-smiġħ tat-telefonati tal-persuna ssuspettata, eċċ.

Il-persuna li tiddeċiedi l-ewwel dwar l-oġġezzjoni tiegħek hi l-persuna li fil-konfront tagħha inti tkun

oġġezzjonat li hija ppreġudikata. Jekk inti ma tkunx sodisfatt b'dik id-deċiżjoni, jista' jiġi ppreżentat ilment kontra d-deċiżjoni ta' dik il-persuna fi żmien tlejt ijiem u awtorità superjuri mbagħad tiegħu deċiżjoni. Id-deċiżjonijiet proċedurali mogħtija minn persuna ppreġudikata ma jistgħux jiġu applikati fil-proċeduri kriminali.

X'jiġri jekk ngħid xi haġa li tista' tikkawża dannu għall-każ tiegħi?

Kull ma tgħid jista' jintuża favurik jew kontrik. Ix-xhieda tiegħek f'dan l-istadju tal-proċeduri tista' tintuża bħala evidenza.

Nista' nikkuntattja membru tal-familja jew ħabib?

Il-pulizija għandhom jiddeċiedu jekk inti tistax tikkuntattja l-familja jew ħbieb tiegħek matul l-eżami, detenzjoni u arrest. Jekk inti tinzamm f'kustodja, inti għandek id-dritt li tikteb ittri (l-ittri jinqraw mis-Servizz tal-Ħabs tar-Repubblika Ċeka jekk inti tinzamm f'kustodja minħabba l-periklu li tista' tinfluwenza lix-xhieda; u wkoll mill-prosekutur pubbliku li huwa awtorizzat li jiċċensura l-ittri tiegħek).

Int intitolat li tirċievi viżitaturi darba kull ġimgħtejn waqt li tkun il-ħabs iżda jekk tinzamm f'kustodja minħabba l-periklu li tista' tinfluwenza lix-xhieda, xi hadd ieħor għandu jkun preżenti matul iż-żjarat tiegħek.

Jista' jarani tabib jekk ikolli bżonn wieħed?

Jekk inti tinzamm f'kustodja, inti tiġi investat mit-tabib tal-ħabs li huwa obligat li jipprovdilek il-kura medika xierqa. Jekk inti tiġi ppreżentat għal investigazzjoni jew tinzamm taħt arrest, ara [hawnhekk](#)

Nista' nikkuntattja l-ambaxxata tiegħi jekk jien ċittadin ta' pajjiż ieħor?

Iva, fi kwalunkwe stadju tal-proċeduri. Kull laqgħa ma' uffiċjal konsulari hija kunfidenzjali. Il-qorti, bil-kunsens tiegħek, għandha tinforma lill-konsulat tiegħek li int qiegħed tinzamm f'kustodja.

Jiena noqgħod f'pajjiż ieħor. Għandi għalfejn inkun preżenti matul l-investigazzjoni?

Il-preżenza tiegħek mhix essenzjali jekk l-eżami tiegħek seħħ u ma tixtix li tkun preżenti waqt l-investigazzjoni. Jekk ikun hemm periklu li inti taħrab, inti se tinzamm taħt arrest jew titħalla liberu biss wara li tkun għamilt wegħda bil-miktub li se terġa' lura meta tiġi mħarrek.

Nista' nintbagħat lura lejn pajjiżi?

Iva, sakemm jiġu sodisfatti l-kundizzjonijiet għall-estradizzjoni tiegħek jew għall-kunsinna tal-prosekuzzjoni kriminali jew biex isservi s-sentenza tiegħek f' pajjiż differenti u tali proċedura ma tkunx eskluża mil-liġi.

Nista' niġlaq mill-pajjiż matul l-investigazzjoni?

Iva, imma inti obligat li jkollok indirizz postali validu jew inkella tkun f'kuntatt mal-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali. Inkella int tista' tiġi arrestat u miżmum taħt arrest.

Nitalaq nagħti marki tas-swaba', kampjuni tad-DNA tiegħi (pereżempju, xagħar jew saliva), jew fluwidi oħra tal-ġisem? Nista' nkun suġġett għal tftixx fuq il-ġisem?

Jekk dan ikun meħtieġ, iva. Inti obligat li tobdli tali taħrika.

Tista' ssir tftixx fid-dar, post tan-negożju, karozza, jew affarijiet oħra tiegħi?

Iva, tftixx fid-dar tista' sseħħ permezz ta' ordni maħruġa minn imħallef. Għal bini ieħor, dan jista' jsir permezz ta' ordni maħruġa mill-prosekutur pubbliku jew mill-pulizija.

Nista' nwieġeb ħati għall-akkużi kollha jew f'it minnhom qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

Iva, matul l-eżami mill-pulizija.

L-akkuża tista' tiġi mibdula qabel il-bidu tal-proċeduri legali?

Le, id-deskrizzjoni legali tal-akkuża biss tista' tiġi mibdula. Jekk tiġi akkużat b'att differenti, dan għandu jibda b'riżoluzzjoni ġdida fil-bidu ta' prosekuzzjoni kriminali.

Nista' nkun akkużat b'reat li diġà nkun ġejt akkużat bih fi Stat Membru ieħor?

Iva. Madankollu dan ma japplikax jekk il-prosekuzzjoni kriminali fi l-Istat Membru l-ieħor fil-każ tiegħek spiċċat b'verdett, ġiet sospiża, spiċċat b'approvazzjoni jew arranġament jew ġiet ippreżentata għal reviżjoni bħala kontravvenzjoni aktar milli bħala delitt.

Nirċievi informazzjoni dwar ix-xhieda kontra tiegħi?

Tista' ssir taf l-identità tagħhom u l-kontenut tax-xhieda tagħhom billi teżamina l-atti tal-proċess jew jekk inti jew l-avukat tad-difiża tiegħek tkunu preżenti matul l-eżami tagħhom. L-identità tax-xhieda sigrieti ma tiġix żvelata lilek.

Nirċievi informazzjoni dwar provi oħra kontra tiegħi?

Iva, malli int u l-avukat tad-difiża tiegħek tiġu awtorizzati teżaminaw l-atti tal-proċess.

Jintalab tagħrif dwar il-kondotta tiegħi?

Iva.

Kustodja (3)

Għandi ninzamm f'kustodja jew niġi rilaxxat?

Persuna li ġiet akkużata biss tista' tinzamm f'kustodja.

Jekk inti titressaq quddiem il-qorti b'petizzjoni biex tinzamm f'kustodja fi żmien 48 siegħa wara d-detenzjoni tiegħek jew 24 siegħa wara l-arrest tiegħek, il-qorti għandha tiddeċiedi jekk inti għandekx tinzamm f'kustodja jew le.

Ir-raġunijiet għall-kustodja jistgħu jkunu:

possibbiltà li inti tista' tevadi l-prosekuzzjoni kriminali jew sentenza (kustodja kontra ħarba),

possibbiltà li inti se tostakola l-investigazzjoni, pereżempju billi tinfluwenza lix-xhieda (kustodja kollużiva),

jew il-possibbiltà li inti se tlesti d-deliit li tkun bdejt jew twestaq wieħed ġdid (kustodja minn qabel).

Jekk ir-raġunijiet għall-kustodja ma jkunx preżenti jew m'għadhomx jeżistu, inti tiġi rilaxxat fuq il-bażi ta' deċiżjoni mill-prosekutur pubbliku.

Inti għandek tiġi rilaxxat ukoll wara li jiskadi l-limitu ta' żmien legali. Għall-kustodja kollużiva, il-limitu ta' żmien huwa 3 xhur. Għall-kustodja kontra ħarba u ta' antiċipazzjoni, il-limitu huwa ta' sena f'każijiet ta' sentenza eventwali sa 5 snin, sentejn fil-każijiet bil-possibilità ta' sentenza oghla, tliet snin għal delitti partikolarment serji, u erba' snin jekk sentenza eċċezzjonali tista' tkun imposta għall-kriminalità.

Madankollu, minn dawn il-limiti ta' żmien japplika biss terz matul il-proċess ta' thejġja u żewġ terzi huwa rriżervat għall-proċeduri quddiem qorti.

Ir-raġunijiet għala tinżamm f'kustodja huma eżaminati kontinwament. Madankollu jeħtieġ li tkun saret deċiżjoni għida mill-prosekutur wara li tkun għaddej tlett xhur f'kustodja kif ukoll 30 jum mill-prezentazzjoni ta' akkuża u dejjem kull tliet xhur wara li d-deċiżjoni preċedenti tkun saret effettiva.

Kif nista' ninheles mill-kustodja?

Inti dejjem intitolat li titlob heġsien mill-kustodja erbatax-il jum wara li l-aħħar deċiżjoni ta' kustodja tkun daħlet fis-sehħ. Madankollu, jekk tista' tiddikjara raġunijiet oħra fit-talba tiegħek tista' titlob li tiġi rilaxxat fi kwalunkwe ħin.

Inti għandek id-dritt li tipproponi li l-kustodja kontra ħarba jew ta' antiċipazzjoni tiġi ssostitwita billi:

tagħmel wegħda tiegħek bil-miktub li se tgħix ħajja skont il-liġi u li se tmur il-qorti kull meta tinaltab tagħmel dan.

tipprovdni garanzija fi flus (garanzija) stabbilita mill-qorti,

tkun taħt is-sorveljanza ta' uffiċjal tal-probation

issir garanzija minn assoċjazzjoni interessata taċ-ċittadini jew persuna affidabbli oħra.

Fil-każ ta' kustodja minn qabel f'ċerti delitti speċifikati bil-liġi, garanzija fi flus ma tistax tiġi aċċettata. Il-garanzija fi flus tista' tiġi pprovduta minn terza persuna.

Deċiżjoni fil-proċess ta' thejġja - akkuża (4)

X'inhu l-iskop ta' dan l-istadju?

Dan l-istadju jtemm l-investigazzjoni tal-każ kriminali u l-prosekutur pubbliku jiddeċiedi dwar il-proċedura li jmiss:

jekk jibgħatx il-każ lill awtorità oħra;

iwaqqafx il-prosekuzzjoni kriminali;

iwaqqafx b'mod kundizzjonali l-prosekuzzjoni kriminali;

japprovax arrangament; jew

iressaqx akkuża kontrik fil-qorti.

Niġi infurmat dwar x'inhu jiġri?

Id-deċiżjoni tal-prosekutur pubbliku jew l-akkuża jiġu pprezentati lilek. Inti intitolat li tagħmel oġġezzjoni kontra:

il-prezentazzjoni tal-każ kontrik

is-sospensjoni tal-prosekuzzjoni kriminali,

is-sospensjoni kundizzjonali tal-prosekuzzjoni kriminali u

arrangament.

Deċiżjoni dwar l-oġġezzjoni tiegħek tittieħed mill-prosekutur pubbliku superjuri.

Niġi pprovdut b'interpretu jekk ma nitkellimx biċ-Ċek?

Ara [Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

F'liema stadju nkun nista' nitkellem ma' avukat?

Ara [#No2Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

Għandi ninżamm f'kustodja jew niġi mehlu?

Jekk ir-raġunijiet għall-kustodja jkomplu jeżistu u jekk il-limiti taż-żmien legali għall-kustodja ma jkunux ġew eżawriti, il-prezentazzjoni tal-akkuża ma taffettwax it-tul tal-kustodja.

L-akkuża tista' tinbidel qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

L-akkuża kif ukoll id-deċiżjoni tal-prosekutur pubbliku f'dan l-istadju għandha tkun ibbażata fuq il-fatti li taw lok għall-akkuża. Madankollu, id-deskrizzjoni legali tista' tinbidel jekk il-prosekutur pubbliku jiddeċiedi li dan huwa xieraq.

Nista' niġi kkundannat u l-piena tista' tiġi deċiża mingħajr proċess quddiem qorti kriminali?

F'każijiet inqas serji l-imħallef jista' joħroġ digriet kriminali kontrik li jstabbilixxi deċiżjoni dwar il-ħtija u l-piena tiegħek, mingħajr ma jisma' l-każ.

Din l-ordni kriminali tista' timponi:

sentenza ta' priġunerija kundizzjonali jew arrest fid-dar ta' sena,

servizz komunitarju,

projbizzjoni ta' ċerti attivitajiet għal 5 snin,

penali finanzjarja,

projbizzjoni residenzjali sa 5 snin,

deportazzjoni sa 5 snin,

jew piena simili.

Jekk ma toġġezzjonax għad-digriet wara 8 ijiem li tirċevih, dan jidhol fis-sehħ u jkun infurzabbli. Jekk l-oġġezzjoni tiegħek issir fil-limitu ta' żmien jew id-digriet kriminali ma jkun jista' jiġi nnotifikat, isir proċess quddiem qorti kriminali. Ara [I-Iskeda informattiva 3](#).

Nirċievi informazzjoni dwar l-evidenza kontrija?

L-akkuża tinkludi l-provi li l-prosekutur pubbliku se jipprezenta fil-proċess quddiem il-qorti kriminali. Aktar provi jistgħu jinsabu fl-atti tar-rikors jew jistgħu joħroġu matul is-smiġħ tal-kawża.

Jintalab tagħrif dwar il-kondotta tiegħi?

Din diġà tkun tagħmel parti mill-fajl.

Proċess ta' thejġja fil-qosor (5)

L-għan ta' dan l-istadju

Jekk persuna ssuspettata tinqabad fuq il-post tikkommetti delitt li għalih tista' tingħata sentenza ta' ħabs ta' inqas minn 3 snin, jew meta jkun probabbli li tista' jsir il-proċess fi żmien ġimgħtejn, isiru proċeduri sommarji.

F'dawn il-proċeduri, il-pulizija għandha tinforma lill-persuna ssuspettata bid-delitt li tkun issuspettata li wettqet, mingħajr ma tibda prosekuzzjoni

kriminali. Jekk il-proċess ta' thejġja fil-qosor jintemm fi żmien ġimgħtejn, il-prosekutur pubbliku jista' jipprezenta petizzjoni quddiem il-qorti sabiex jiġi

ppenalizzat l-awtur.

Niġi infurmat dwar x'inhu jiġri?

Inti tiġi infurmat bid-dettalji tad-delitt issuspettat sa mhux aktar tard mill-bidu tal-investigazzjoni tiegħek. Għandek tingħata informazzjoni dwar id-drittijiet tiegħek.

Niġi pprovdut b'interpretu jekk ma nitkellimx il-lingwa?

Iva, għandu jkun preżenti interpretu li jikkellem lingwa mitkellma minnek jew il-lingwa nattiva tiegħek. Il-petizzjoni bil-miktub għall-piena għandha tiġi tradotta.

F'liema stadju nkun nista' nkellem avukat?

Fi kwalunkwe hin, jekk inti tagħzel avukat. Jekk ma tiġix rilaxxat mid-detenzjoni wara l-investigazzjoni tiegħek, jinħatar avukat mill-qorti jekk inti ma jkollokx wiehed

Jintalab tagħrif minn għandi? Għandi nipprovi informazzjoni?

Ara [Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

X'jiġri jekk ngħid xi haġa li tista' tikkawża dannu għall-każ tiegħi?

Tista' tippregudika l-pożizzjoni tiegħek, li jirriżulta f'verdett ta' ħtija.

Nista' nikkuntattja membru tal-familja jew ħabib? Jista' jarani tabib jekk ikolli bżonn wiehed?

Ara [Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

Nista' nikkuntattja lill-Ambaxxata tiegħi jekk jien ċittadin ta' pajjiż ieħor?

Ara [Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

Jiena minn pajjiż ieħor. Għandi għalfejn inkun preżenti matul l-investigazzjoni?

Jekk inti tiġi meħlus, mhuwiex meħtieġ li tkun preżenti. Madankollu, huwa tajjeb li żżomm kuntatt mal-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali u ttipprovdi indirizz postali validu sabiex l-assenza tiegħek ma tiġix meqjusa bħala ħarba li tista' tiġi penalizzata.

Nista' nintbagħat lura lejn pajjiżi?

Iva, jekk il-qorti tiddeċiedi li l-piena ta' deportazzjoni.

Għandi ninzamm f'kustodja jew niġi rilaxxat?

Jekk ikun hemm raġunijiet biex tinzamm f'kustodja, inti għandek tinzamm f'kustodja. Ara [Kustodja \(3\)](#).

Nintalab nagħti marki tas-swaba', kampjuni tad-DNA tiegħi (perezempju xagħar jew saliva), jew fluwidi oħra tal-ġisem? Jista' jkun hemm tftixxija fuq il-ġisem? Jista' jkun hemm tftixxija fid-dar, post tan-negozju, karozza, u affarijiet oħra tiegħi?

Ara [#Podstránka_2Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#).

Nista' nwieġeb ħati għall-akkużi kollha jew xi wħud minnhom qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

Iva, matul l-ewwel eżami jew meta l-qorti tisma' l-każ tiegħek fil-proċeduri sommarji.

L-akkuża tista' tiġi mibdula qabel il-proċess quddiem qorti kriminali?

Fatti godda ma jistgħux jiġu miżjuda mal-akkuża. Madankollu, il-baži legali tista' tiġi mibdula.

Nista' niġi akkużat b'reat li diġà ġejt akkużat bih fi Stat Membru ieħor?

Ara [Bidu tal-prosekuzzjoni kriminali – investigazzjoni \(2\)](#). [#Podstránka_2](#)

Nircievi informazzjoni dwar ix-xhieda ta' kontrija? Nircievi informazzjoni dwar provi oħra kontra tiegħi?

Iva, meta inti tingħata aċċess għall-atti tal-proċess tiegħek (normalment fil-bidu tal-proċeduri legali fil-qosor) jew matul il-proċeduri ta' eżami jekk tkun preżenti

Jista' jintalab tagħrif dwar il-kondotta tiegħi?

Iva.

Links relatati

[Kodiċi tal-Proċedura Kriminali](#)

[Ministeru tal-Gustizzja](#)

[Informazzjoni legali għal kulħadd](#)

[Kodiċi Kriminali](#)

[Att Nru. 273/2008 dwar il-Pulizija tar-Repubblika Ċeka](#)

[Il-Konvenzjoni ta' Vjenna dwar ir-Relazzjonijiet Konsulari tal-24.4.1963](#)

[Att Nru. 101/2000 Koll. dwar il-Protezzjoni tad-Dejta Personali](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

3 - Id-drittijiet tiegħi waqt il-proċess quddiem qorti kriminali

Din l-Iskeda informattiva tiddekrivi d-drittijiet tiegħek waqt il-proċess quddiem qorti kriminali.

Drittijiet Fundamentali

Waqt il-proċeduri kriminali inti intitolat li

tistenna li l-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali jaħdmu malajr kemm jista' jkun u li jikkonformaw kompletament mad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tiegħek;

titlob lill-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali biex jipproċedu sabiex b'hekk ma jista' jkun hemm ebda dubju raġonevoli dwar il-fatti essenzjali biex tittiehed deċiżjoni tajba. Dawn għandhom jagħtu attenzjoni ugwali fl-evalwazzjoni tal-provi favurik u kontrik;

tingħata struzzjonijiet mill-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali dwar id-drittijiet tiegħek u jkollok l-oportunità li tinforza daww id-drittijiet bis-sħiħ; tesprimi opinjoni dwar l-akkużi kollha kontrik u l-evidenza tagħhom;

tirrifjuta li tixhed;

teżamina fajls, tikseb estratti u tiegħu noti, u tagħmel kopji bi spejjeż tiegħek;

tipparteċipa fid-diskussjoni tal-każ waqt il-proċess u s-sessjonijiet pubbliċi li saru matul l-appell;

tagħmel dikjarazzjoni ta' għeluq matul il-proċess u f'sessjoni pubblika matul l-appell kif ukoll id-dritt li tippreżenta petizzjoni finali;

tippreżenta ċirkostanzi u evidenza għad-difiża tiegħek;

tagħmel petizzjonijiet (wara li teżamina l-evidenza u l-metodi tad-deċiżjoni) u tibgħat applikazzjonijiet;

tippreżenta rimedji (ordinarji, jiġifieri lment; appell, protesta, u petizzjoni straordinarja għat-tiġdid ta' proċeduri; tibda lment kontra ksur tal-liġi; u appell

tagħzel avukat tad-difiża (jekk ma tagħzilx wiehed int, jista' jintgħazel wiehed minn membru tal-familja jew persuna oħra li tipparteċipa) u titlob il-parir tiegħu jew tagħha anki matul azzjonijiet li twettaq biss l-awtorità responsabbli għall-proċeduri kriminali;

titkellem mal-avukat tad-difiża tiegħek fil-privat jekk tkun qed tinzamm f'kustodja jew qed tiskonta sentenza fil-ħabs;

titlob li tiġi interrogat fil-preżenza tal-avukat tad-difiża tiegħek u li dan jipparteċipa f'partijiet oħra tal-proċess ta' thejjiġa;

tuża l-lingwa tiegħek jew lingwa oħra li titkellem quddiem l-awtoritajiet responsabbli għall-proċeduri kriminali, jekk inti tiddikjara li ma titkellimx biċ-Ċek.

Proċess quddiem il-qorti

Diskussjoni preliminari tal-akkuża

Jekk akkuża tiġi pprezentata, din għandha tiġi eżaminata mill-imħallf li jippresjedi li għandu jikkunsidra jekk tkunx meħtieġa diskussjoni preliminari, jew jekk jistax jiġi ordnat li jsir proċess quddiem qorti kriminali.

Ir-riżultat tad-diskussjoni preliminari tal-akkuża jista' jkun deċiżjoni tal-qorti dwar:

is-sottomissjoni tal-każ għal deċiżjoni dwar il-ġurisdiżzjoni;

is-sottomissjoni tal-każ lill awtorità oħra (jekk dan ma jkunx delitt iżda jista' jkun reat, eċċ.);

it-twaqqif tal-prosekuzzjoni kriminali;

is-sospensjoni tal-prosekuzzjoni kriminali;

ir-ritorn tal-każ lill-prosekutor pubbliku għal investigazzjoni ulterjuri;

is-sospensjoni kundizzjonali tal-prosekuzzjoni kriminali jew l-approvazzjoni ta' arrangament

Fejn isir il-proċess?

Skont kemm ikun serju d-delitt, il-proċess tal-ewwel istanza ssir quddiem il-qorti distrettwali jew reġjonali li jkollha ġurisdiżzjoni fil-post fejn twettaq id-delitt, jew fid-domicilju tal-persuna akkuzata, jew fil-post fejn ġie identifikat id-delitt.

Il-proċess jista' jkun wieħed pubbliku?

Iva, il-proċess jista' jsir fil-pubbliku. Madankollu l-pubbliku jista' jiġi eskluż f'ċerti każijiet.

Min jiddeċiedi l-kawża?

Il-kawża tiġi deċiża minn grupp ta' imħallfin jew imħallf wieħed.

Nista' nqajjem oġġezzjonijiet kontra l-imħallf?

Iva, ara [l-Iskeda informattiva 2](#).

Jistgħu jinbidlu l-akkużi waqt il-proċess?

Il-proċess isir biss biex jiġi deċiż l-att deskritt fl-akkuża. Madankollu, jekk isir evidenti li inti wettaqt atti oħra, waqt id-diskussjoni preliminari tal-akkuża jew fi tmiem il-proċess, jista' jiġi deċiż li l-każ jiġi rritornat lill-prosekutor pubbliku għal investigazzjoni ulterjuri.

L-akkuża riveduta jkun fiha l-allegazzjonijiet il-ġodda. Il-qorti tista' tiddeċiedi li l-att li bih inti akkuzat għandu jiġi impost b'mod iktar moderat jew sever milli l-prosekutor pubbliku.

X'jiġri jekk jien inwieġeb hati għall-akkużi kollha jew uħud minnhom matul il-proċess quddiem qorti kriminali?

Jekk inti twieġeb hati, il-qorti xorta teżamina u tevalwa x-xieħda ta' dawk il-persuni li xehdu favurik.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi matul il-proċess?

Ara Drittijiet Fundamentali fil-bidu ta' din l-iskeda. Jeżistu drittijiet speċifiċi ulterjuri li japplikaw għal sitwazzjonijiet speċifiċi procedurali.

Għandi għalfejn inkun preżenti fil-proċess? Tista' tinstema' mingħajr il-preżenza tiegħi?

Il-proċess jista' jsir fin-nuqqas tiegħek, iżda mhux jekk:

tkun qed tinzamm f'kustodja;

tkun qed tiskonta sentenza fil-habs;

il-każ jinvolvi delitt li għalih inti tista' tiġi kkundannat għal priġunerija ta' iktar minn 5 snin. Madankollu inti m'għandekx għalfejn tkun preżenti waqt il-proċess anki għal dan it-tip ta' każ jekk inti titlob lill-qorti biex tmexxi l-proċess fin-nuqqas tiegħek.

F'każijiet fejn tkun meħtieġa difiża, (ara l-[Iskeda informattiva 1](#)) il-proċess ma jistax jinstema' mingħajr il-preżenza ta' avukat tad-difiża.

Jekk jien ngħix fi Stat Membru ieħor, nista' nipparteċipa permezz ta' konferenza bil-vidjo?

Mhuwiex possibbli li tipparteċipa fi proċess b'dan il-mod.

Għandi nkun preżenti matul il-proċess kollu?

Għandek tkun preżenti matul il-proċess kollu. Inti m'għandekx għalfejn tkun preżenti għal proceduri li jsiru barra mill-proċess, madankollu, inti jew l-avukat tad-difiża tiegħek għandkom id-dritt li tipparteċipaw fihom jekk tixtiequ.

Niġi pprovdut b'interpretu jekk ma nifhimx x'inhu jiġri?

Iva, ara Drittijiet Fundamentali fil-bidu ta' din l-iskeda informattiva.

Bilfors irid ikolli avukat? Niġi pprovdut b'avukat? Nista' nibdel l-avukat tiegħi?

Il-Kodiċi tal-Procedura Kriminali jispeċifika l-każijiet li jeħtieġu difiża. Ara l-[Iskeda Informattiva 1](#).

Nista' jew għandi nitkellem fil-proċess?

Matul il-proċess inti intitolat għal difiża, jiġifieri li tiddefendi ruħek jew li tagħmel dan permezz tal-avukat tad-difiża tiegħek. Matul il-proċess kollu l-qorti tippermetti lilek jew lill-avukat tad-difiża tiegħek biex tesprimi opinjoni dwar l-istadji procedurali kollha li jseħħu. Inti m'għandekx għalfejn tuża d-dritt tiegħek li tiddefendi ruħek u tista' tirrifjuta li tixhed.

X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma ngħidx il-verità waqt il-proċess quddiem qorti kriminali?

Bħala l-persuna akkuzata, inti mintix obbligat li tgħid il-verità fil-qorti. Madankollu, jekk inti intenzjonalment tiddikjara fatti inkorretti sabiex titfa' prosekuzzjoni kriminali fuq xi hadd ieħor, inti tista' aktar tard tiġi akkuzat b'libell.

X'inhuma d-drittijiet tiegħi rigward l-evidenza kontra tiegħi?

Inti intitolat li tesprimi opinjoni dwar il-provi u tipproponi provi addizzjonali jew li tipproponi provi ta' sostenn għad-difiża tiegħek.

Tingħatalek opportunità matul dikjarazzjoni ta' għeluq biex tesprimi l-opinjoni tiegħek fuq il-provi wara li jiġi eżaminat kull element individwali tal-provi.

X'tip ta' provi nista' nressaq f'ismi? Taħt liema kundizzjonijiet?

Minbarra x-xieħda tiegħek, inti tista' tressaq provi li jirribattu jew inaqqsu l-ħtiġa tiegħek, inkluzi pereżempju s-smiġħ ta' xhieħda, kontestazzjoni tal-provi, identifikazzjoni ta' xhieħda, rikostruzzjoni tal-post tad-delitt, is-smiġħ ta' esperti, evidenza dokumentarja, tftixxija, u oħrajn.

Inti intitolat li tipproponi lill-qorti li din l-evidenza għandha tiġi eżaminata. Il-qorti tiddeċiedi jekk tagħmilx u jekk le. Hekk kif l-imħallf li jippresjedi jiddikjara li l-provi huma kompluti, ebda prova oħra ma tista' tiġi pprezentata fil-proċess.

Nista' nuża investigatur privat biex nikseb provi?

Huwa possibbli li tuża s-servizzi ta' investigatur privat. Madankollu, dan għandu jaġixxi skont il-liġi sabiex il-provi li jikseb ikunu jistgħu jintużaw fil-proċess. L-investigatur privat ma jistax jinfluwenza lix-xhieħda.

Nista' nitlob lix-xhieħda biex jikkellmu għalija?

Inti tista' tipproponi li ċertu persuna tiġi eżaminata jekk taħseb li l-evidenza tal-persuna se tkun ta' benefiċċju għall-każ tiegħek. Iżda ma tistax tinfluwenza lix-xhieħda.

L-informazzjoni dwar il-fedina penali tiġi kkunsidrata?

Il-fedina penali tiegħek tista' tiġi kkunsidrata waqt l-għoti tas-sentenza, kemm-il darba l-kundanna ma tkunx skadiet.

X'jiġri fi tmiem il-proċess?

Il-proċess jista' jintemm bil-modi li ġejjin:

il-każ jista' jiġi rritornat lill-prosekutur pubbliku għal iktar investigazzjoni;

jekk l-att ma jkunx delitt iżda jista' jkun reat, il-każ jista' jiġi ttrasferit. Il-prosekuzzjoni kriminali tista' tiġi mwaqqfa;

il-prosekuzzjoni kriminali tista' tiġi mwaqqfa kundizzjonalment, jew jista' jiġi approvat arrangament;

il-qorti tista' tagħti verdett ta' htija jew tilliberak.

Sentenzi, drittijiet tal-vittma

X'sentenza għandi ningħata?

Skont il-Kodiċi Kriminali jekk twestaq delitt, tista' tiġi kkundannat kif ġej:

prigunerija, li, sakemm il-liġi ma tiddikjarax speċifikament mod ieħor, tista' tkun mhux kundizzjonali, kundizzjonali jew kundizzjonali b'sorveljanza. Sentenza eċċezzjonali hija possibbli wkoll. Din hija sentenza ta' prigunerija ta' iktar minn għoxrin sena sa tletin sena, jew sentenza ta' prigunerija għall-ghomor;

arrest fid-dar,

servizz komunitarju,

konfiska tal-proprietà,

penali finanzjarja,

konfiska ta' oġġett jew assi oħra,

projbizzjoni ta' ċerti attivitajiet,

projbizzjoni residenzjali,

projbizzjoni fuq dħul għal avvenimenti sportivi, kulturali jew soċjali oħra,

telf ta' titli onorarji jew premji,

telf ta' grad militari,

deportazzjoni.

X'inhu r-rwol tal-vittma matul il-proċess quddiem qorti kriminali?

Il-vittma, jiġifieri, il-persuna li saritliha l-ħsara, li sofriet danni fil-proprietà, fuq persuntha jew dannu ieħor minħabba delitt, hija intitolata:

li tiġi rrapprezentata bi prokura; jekk il-vittma turi li m'għandhiex fondi, tista' tingħatalha għajna legali minn avukat;

tagħmel petizzjonijiet għal evidenza ulterjuri;

teżamina l-fajls;

tipparteċipa fil-proċess u f'sessjoni pubblika waqt appell;

tesprimi opinjoni dwar il-każ qabel it-tmiem tal-proċess;

jekk il-vittma tkun intitolata skont il-liġi għal kumpens għad-danni, u l-verdett ikun ta' htija, il-vittma tista' titlob lill-qorti biex tordna lill-persuna akkużata biex tħallas kumpens. Il-petizzjoni għandha ssir sa mhux aktar tard minn qabel il-bidu tal-preżentazzjoni tal-provi fil-proċess;

jekk il-vittma tkun f'periklu potenzjali minħabba l-liberazzjoni tal-akkużat jew tal-persuna kkundannata, il-vittma hija intitolata li titlob informazzjoni minn qabel meta l-akkużat jiġi lliberat, ikun ħarab jew ċirkostanzi simili oħra.

Links relatati

[Ministeru tal-Gustizzja](#)

[Liġi Kriminali għall-Pubbliku Ġenerali](#)

[Għajna lill-vittmi ta' delitt](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fi-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

4 - Id-drittijiet tiegħi wara li l-qorti tagħmel id-deċiżjoni tagħha

Nista' nappella?

Iva, tista' tappella l-verdett fil-kawża tiegħek jekk kien hemm żbalji fil-konstatazzjonijiet li jirrigwardaw direttament lilek. Inti tista' tappella verdett ta' htija, is-sentenza u/jew il-kumpens mogħti, jew tista' tappella l-konstatazzjonijiet kollha tal-qorti tal-prim' istanza. Int għandek tippreżenta appell:

bil-miktub;

fil-qorti li tat il-verdett;

fi żmien tmint ijiem min-notifika tal-kopja tal-verdett (jekk il-kopja tintbagħat kemm lilek kif ukoll lill-avukat tad-difiża tiegħek, il-limitu ta' żmien huwa kkalkulat mill-aħħar data taż-żewġ notifikati).

L-appell tiegħek għandu juri biċ-ċar liema aspetti tal-verdett qiegħed tappella, kif ukoll id-difetti speċifiċi fil-verdett u/jew proċeduri ta' qabel. Tista' tappella wkoll mingħajr raġunijiet speċifiċi billi tissottometti applikazzjoni lill-imħallef li jippresjedi l-qorti tal-prim' istanza, fejn titolbu jestendi l-limitu ta' żmien għas-sottomissjoni tar-raġunijiet speċifiċi.

X'inhuma r-raġunijiet għal appell?

Inti tista' tagħmel appell ibbażat fuq żbalji fi kwalunkwe konstatazzjoni fil-verdett li għandhom x'jaqsqu direttament miegħek jew minħabba li konstatazzjoni partikolari ma kinitx inkluża fil-verdett. Tista' wkoll tibbaża l-appell tiegħek fuq fatti u provi ġodda.

X'jiġri jekk nappella?

Sakemm tittiehed deċiżjoni mill-qorti tal-appell, il-verdett ma jidholx fis-seħħ u/jew ma jsirx eżegwibbli. Jekk inti tkun qed tinżamm f'kustodja, inti ma tiġix rilaxxat awtomatikament sempliċement għax ippreżentajt appell.

X'jiġri fis-seduta tal-appell?

Il-qorti tal-prim' istanza teżamina jekk l-appell tiegħek ikunx fih l-informazzjoni kollha meħtieġa. Jekk le, il-qorti tgħid lilek u lill-avukat tad-difiża tiegħek sabiex tirrimedjaw dawn in-nuqqasijiet fil-limitu ta' żmien ta' ħamest ijiem jekk inti m'għandekx avukat tad-difiża, u l-imħallef li jippresjedi jipprovdi istruzzjonijiet direttament lilek).

Kopja tal-appell u r-raġunijiet tiegħu tingħata lill-partijiet l-oħra involuti fil-kawża u l-proċess kollu jiġi ppreżentat lill-qorti tal-appell.

Il-qorti reġjonali superjuri tiddeċiedi appell kontra l-verdett ta' qorti distrettwali u l-Qorti Suprema tiddeċiedi appell kontra l-verdett ta' qorti reġjonali.

Wara l-bidu tal-proċeduri quddiem il-qorti tal-appell, tiġi ppreżentata s-sentenza kkontestata u jiġi sottomess rapport dwar il-kawża.

Imbagħad inti tippreżenta l-appell u tiġi gustifika dan. Jekk la int u lanqas l-avukat tad-difiża tiegħek ma jkun preżenti, dan se jsir mill-imħallef li jippresjedi.

Sussegwentement, il-prosekutur pubbliku u kull min jista' jkun affettwat direttament bid-deċiżjoni tal-qorti tal-appell għandhom jippreżentaw l-argumenti tagħhom.

Ladarba l-petizzjonijiet jiġu pprezentati, il-qorti tal-appell teżamina l-provi meħtieġa biex issir deċiżjoni dwar l-appell, flief jekk reviżjoni tal-evidenza tkun tant estensiva, li dan ikun ifisser li l-idma preċedenti tal-qorti tal-ewwel istanza tiġi rduppjata.

Il-qorti tal-appell tista':

tirrifjuta l-appell (jekk l-appell ma jkunx raġonevoli, jekk kien hemm dewmien, ġie pprezentat minn persuna mhux awtorizzata, jew raġunijiet simili), iżda dan dejjem isir f'seduta pubblika;

tirrifjuta l-appell (jekk il-kontenut tagħha ma jissodisfax il-ħtiġiet għal appell);

tinterrompi l-prosekuzzjoni kriminali;

tannulla l-verdett kkontestat jew parti minnu u:

tiddeċiedi li tipprezenta l-kawża għal deċiżjoni dwar il-ġurisdiżjoni tal-qorti;

tittrasferixxi l-kawża lil awtorità differenti;

twaqqaf il-prosekuzzjoni kriminali (jekk il-qorti tal-prim'istanza jmissha diġà tkun għamlet hekk);

tinterrompi l-prosekuzzjoni kriminali (jekk il-qorti tal-prim'istanza jmissha diġà tkun għamlet hekk);

Din tista' tannulla l-verdett kkontestat ukoll minħabba difetti fundamentali fil-proċedura;

difetti fil-verdett (ambigwi, konstatazzjonijiet mhux kompluti fil-kawża);

dubbi dwar l-eżattezza tal-konstatazzjonijiet fil-kawża jew il-provi għandhom ikunu replikati;

ksur tad-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Kriminali;

inadegwatezza tas-sentenza;

deċiżjoni żbaljata dwar l-intitolament tal-vittma.

Wara li tiġi annullata, il-qorti tal-appell:

tirritorna l-kawża lill-qorti tal-prim'istanza;

tiddeċiedi dwar il-verdett fil-kawża dejjem f'seduta pubblika; jew

twaqqaf il-prosekuzzjoni kriminali

X'jiġri jekk l-appell ma jintlaqax?

Sakemm il-prosekutur appella kontra l-verdett, il-qorti tal-appell ma tistax tiegħu deċiżjoni li tista' tagħmel is-sitwazzjoni tiegħek aġar.

Meta tkun finali l-kundanna?

Jekk il-qorti tal-appelli ma tirritornax il-kawża lill-qorti tal-prim'istanza, bid-deċiżjoni tagħha tintemm il-kawża u ssir finali malli d-deċiżjoni tiġi ddikjarata. Il-verdett tal-qorti tal-prim'istanza jsir finali wkoll sakemm ma jiġix ipprezentat appell kontra minnufih.

Ladarba l-verdett ikun fis-seħħ tista' tipprezenta:

appell straordinarju;

mozzjoni mal-Ministeru tal-Ġustizzja biex tibgħat ilment għall-ksur tal-liċi lill-Qorti Suprema;

applikazzjoni għall-permess ta' tiġdid tal-proċedimenti;

Jekk l-ewwel deċiżjoni tiġi mħassra, se nirdievi xi kumpens?

Tista' tagħmel talba lill-Ministeru tal-Ġustizzja għal kumpens skont l-[Att dwar id-dannu kkawżat minn awtorità pubblika](#).

Jekk l-appell tiegħi jirnexxi, se jinżamm rekord tal-kundanna?

Ir-rekords tal-kundanna jsiru biss wara li l-verdett ikun sar finali. Ladarba l-verdett ta' ħati jsir finali, jitniżżel rekord fir-reġistru kriminali. Jekk rimedju straordinarju jirnexxi, dan ir-rekord mbagħad jithassar.

Jiena minn Stat Membru ieħor. Nista' nintbagħat lura lejn l-istat tiegħi wara l-proċess?

Iva, tista' tiġi estradit biex tiskonta s-sentenza jekk il-ħin li jifdal ikun ta' mill-inqas 4 xhur.

L-awtorità rilevanti tal-pajjiż ikkonċernat għandha titlob l-estradizzjoni u din għandha tkun konsistenti mar-regoli u l-obbligi kostituzzjonali, u mat-trattati internazzjonali dwar id-drittijiet umani u l-libertajiet fundamentali.

Il-qorti tista' tordna wkoll l-estradizzjoni tiegħek bħala parti minn verdett ta' ħtija.

Nista' nappella d-deċiżjoni biex nintbagħat lura lejn pajjiżi?

Inti tista' tappella d-deċiżjoni meta tasal in-notifika biex tiskonta s-sentenza. Tista' tappella kontra s-sentenza tal-estradizzjoni.

Jekk niġi kkundannat, nista' nerġa' niġi akkużat bl-istess delitt?

Le, lanqas fi Stati Membri oħra, sakemm ma jingħatax il-permess biex jerġgħu jinfetħu l-proċeduri.

L-informazzjoni dwar l-akkuża u/jew il-kundanna titniżżel fil-fedina penali tiegħi?

Iva, ir-Registru Kriminali jzomm rekords tal-kundanni legali. Il-qorti jipprovdh b'dik l-informazzjoni. L-informazzjoni tinżamm għal mitt sena mid-data tat-twelid tiegħek.

Jekk il-kundanna titneħħa, l-informazzjoni ma tidherx fir-Registru Kriminali. Inti tista' tikseb kopja tar-Registru billi tagħmel talba. Skont kemm tkun serja l-kundanna, tista' titneħħa fil-limiti taż-żmien stabbiliti fil-liġi. Dawn ivarjaw minn sena wara li tingħata s-sentenza, sa ħmista-il sena.

L-informazzjoni tinżamm bil-kunsens tiegħek jew mingħajru.

Nista' noġġezzjona għaż-żamma tal-informazzjoni?

Tista' tipprezenta kawża amministrattiva fil-Qorti Muniċipali ta' Praga.

Links relatati

[Liġi Kriminali għall-Pubbliku Ġenerali](#)

[Ministeru tal-Ġustizzja](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabieq tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

5 – Reati tat-traffiku u reati minuri oħra

L-[Att dwar ir-Reati](#), jiddefinixxi "reat" bħala mġieba li tikser jew thedded l-interessi tas-soċjetà u li hija deskritta b'mod espliċitu bħala reat fl-Att jew liġi oħra.

Id-definizzjonijiet mogħtija hawn fuq jinsabu l-koll fl-Att dwar ir-Reati u l-[Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva](#) u jintużaw fi proċedimenti għal reati.

Kif huma ttrattati l-vjolazzjonijiet tar-regoli tal-veloċità u tal-ipparkjar u reati oħra bħal dawn?

Ir-reati tat-traffiku huma ttrattati mill-awtorità muniċipali (tal-belt).

Ċerti reati u s-sanzjonijiet li jistgħu jiġu imposti mill-awtorità muniċipali huma:

reati tar-regoli tal-veloċità huma normalment trattati permezz tal-impożizzjoni ta' multa li tvarja bejn CZK 1000 sa CZK 10 000, skont kemm ikun gravi r-reat. Tista' tiġi imposta wkoll projbizzjoni tas-sewqan li tvarja bejn xahar u sena.

reati oħra tat-traffiku huma ppenalizzati b'multi fuq skala li tiddependi mis-serjetà tagħhom minn CZK 1,500 sa 10,000 u projbizzjoni possibbli fuq is-sewqan sa massimu ta' sena;

ksur tal-[Att dwar it-Traffiku fit-Toroq](#) billi jiġi kkawżat incident li jirriżulta fil-mewt jew korriment ta' persuna, jista' jwassal għal multa minn CZK 25,000 sa CZK 50,000 u projbizzjoni tas-sewqan għal perjodu ta' bejn sena u sentejn.

X'inhi l-proċedura ta' trattament ta' reat?

Proċedimenti b'ċitazzjonijiet (kupuni)

Dan huwa reat inqas gravi li jkun gie muri b'mod affidabbli u li għalih ma tkunx biżżejjed twissija. Jekk inti lest li tħallas multa inqas, dan jista' jiġi ttrattat minn awtorità li tispezzjona t-traffiku (jew anki l-pulizija) billi timponi multa ta' ċitazzjoni (kupun) fuq il-post.

Proċedimenti ta' reati standard

Ir-reati huma aġġudikati fuq il-baži ta' proċedimenti uffiċjali. Il-bidu ta' proċedimenti bħal dawn huwa rapport ta' reat minn awtorità statali, il-pulizija, awtorità municipali, jew minn entità legali jew cittadin.

L-awtorità municipali tista' tissottometti l-każ lil awtorità oħra qabel il-bidu tal-proċeduri. Jekk il-fatti jindikaw li dan jikkonċerna delitt, il-każ jiġi sottomess lill-prosekutur pubbliku.

Inti tkun parti fil-proċedimenti fil-kapaċità tiegħek bħala l-persuna akkużata. Il-vittma tkun parti wkoll, jekk ikun hemm bżonn li jiġi diskuss il-kumpens għad-danni kkawżati mir-reat. Fl-aħħar nett, is-sid ta' oġġett jew oġġett li kien jew jista' jiġi kkonfiskat (pereżempju, is-sid ta' vettura) ukoll ikun parti.

Inti tiġi akkużat bir-reat hekk kif l-ewwel att proċedurali jinħareġ kontrik.

Inti intitolat li:

tesprimi l-opinjoni tiegħek dwar l-atti kollha li int akkużat bihom u l-provi li jsostnu dawn l-akkużi;

tirrifjuta li tixhed;

tikkontesta l-fatti u tipproponi evidenza għad-difiza tiegħek;

tissottometti petizzjonijiet;

tissottometti rimedji.

Isiru seduti orali u l-awtorità municipali tnejn rapport. Tiġi mistoqsi domandi waqt is-seduta u inti tista' tinforza d-drittijiet tiegħek (kif stabbilit hawn fuq). Ir-rapport isir parti mill-atti tal-proċess. L-awtorità municipali tgħidlek biex teżamina d-dokumenti li jinsabu fil-fajl qabel ma toħroġ id-deċiżjoni tagħha. Int intitolat li tesprimi l-opinjoni tiegħek dwar dawn id-dokumenti.

Tmiem tal-proċeduri għal reat:

meta l-proċedimenti jitwaqqfu għar-raġunijiet stipulati fl-[Att dwar ir-Reati](#) (pereżempju, l-att ma jkunx reat, int ma tkunx wettaq ir-reat, sanzjoni tkun insinifikanti hdejn il-piena li ser tiġi imposta fuqek għal att differenti fi proċeduri kriminali, u raġunijiet simili); jew

meta tingħata deċiżjoni fejn inti tinstab ħati ta' reat u timponi sanzjoni kontrik.

Jistgħu ċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra jiġu mħarrka għal dawn ir-reati?

Iċ-ċittadini ta' Stati Membri oħra jistgħu jiġu pproċessati bl-istess mod bħaċ-ċittadini Ċeki.

Nista' nappella?

Inti għandek id-dritt għal appell sħiħ. Madankollu, ma jistax isir appell kontra multa imposta fi proċedimenti b'ċitazzjonijiet (kupuni).

Deċiżjoni kkontestata permezz ta' appell ma tistax tiġi eżiġwita qabel ma awtorità superjuri tkun iddeċidiet l-appell.

L-appell tiegħek għandu jiġi pprezentat lill-awtorità amministrattiva (generalment l-awtorità municipali) fi zmien ħmistax-il jum mid-data tan-notifika tad-deċiżjoni.

Dawn ir-reati jistgħu jitniżżlu fil-kondotta tiegħi?

Le.

Links relatati

[Reati tat-Traffiku](#)

L-aħħar aġġornament: 03/07/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija gestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.